

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Crete pro Maline okres, Neb., v Schayler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., v Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Drafts), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přetřehování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhu členův ochotně uveřejňujeme. Musí být stručné, psané bez vysluhování osobně poškodit a bez nepříjemných výměn, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Nepovídejte vše, co víte a hlavně ne tenkrát, když jest to pravdou.

Každý ví, jak ovládati zoufalý žal, jen ne ten, kdo jest jím zachvácen.

Mlčení ženy jest daleko krásnější než ta nejskvělejší řeč muže.

Novinář se dostane obyčejně chleba až tenkrát, když již nemá zubů, aby ho mohl kousat.

Jestli nikdy nevítež v závodech ten, kdo se ohlížel zpátky. To platí o celém našem životě.

Pravý přítel jest geniem, zrovna jako básník neb virtuos. Ne každému z nás jest dána síla přátelství.

Pravým přítelem jest prý jen ten, kdo nám řekne naše chyby do očí. Dost možná, jenže tím obyčejně také skončí přátelství.

Cena petroleje byla zase zvýšena. Dokud vláda "nerozehnalá" olejný trust, měli jsme to na koho svádět. Kdož ví, kdo je toho viněn nyní?

Učíme se, že každý člověk má pět smyslů. A přece do novin píše mnoho lidí takové věci, že v nich není ani potuchy o vůbec jakém smyslu.

Nic není na světě tak planým a beznadějným, jako abstraktivní cnost. Jestli nikdo na světě nedostal nezávistnost z toho, že jedl díry ze švýcarského syra.

"Tehdy jest důležitou osobou v Číně," napsala Ella Wheeler Wilcoxová. Veliká, nezvrátaná pravda. Ale ta dvě slůvka "v Číně" se mohou vyškrtnouti vůbec.

Kdyby si vzali chudí dělníci příklad z hráčů míče a udělali "home run", to jest běželi domů, když dostanou v sobotu výplatu, mnohý žid by musel zavřít putyky.

Jestli má pravdu anglické přísloví, že ranní ptáče chytí červíčka, pak pro nás ubohé červíčky jest odporučení hodno, abychom zůstali ráno hodně dlouho v posteli.

Člověk, který si nařká, že mu nechtějí jeho příspěvky nikde otisknouti, by je měl zaslati do "Kongresního Rekordu". To jest jediná publikace na světě, která se snaží vyhověti pouze příspěvatelům a ne předplatitelům.

Život některých lidí jest celý pochyben, jen proto, že se jim nezdájí první pokus. Slovo nezdar nemá vůbec býti v našem slovníku. Když se nám nepovede jedna věc — pokusme se ihned o nájakou — lepší.

Po new-yorských ulicích chodí šlovec, jenž má slámaný hřbet na třech místech. Nie divnáho. Nade vláda slámaná hřbet obějným trustu na sedmatřiceti místech a přece se mu daří dobře a

jde mu, chvála pánu Bohu, jak náleží k duhu.

Ideální žena jest asi tato: Která nepromluví dříve až se mužův hněv uklidní. Jestli mužem vládnou, činí tak, aby toho ani on ani kdo jiný nepozoroval. Jestli jí činí muž po vůli, usmívá se a jestli ona poslechne přání mužova, usmíje se dvakrát libezněji. Teď honem kde je?

Jak mnoho česko-americký literát by mohl v Americe krásně a snadno zbohatnout, kdyby nebyl promarnil v Čechách tolik let zbytečnými studii latiny a řečtiny, ale raději zůstal hodně hloupým, aby neměl jiných ideálů než \$, jiné touhy než \$ a jiného cíle než zase \$.

Pan Bryan píše, že sentiment ve prospěch kandidatury Wilsonovy značně stoupl. Pravda. Jenže pan Bryan zapoměl doložit, že pan Wilson stal se v lidu populárnějším od té doby, co byl uveřejněn jeho názor o panu Bryanovi, že by totiž bylo na čase, aby byl pan Bryan smeten do staré čepice.

Mnoho slz vyteklo na podušky, na nichž ležela rozpálená hlava marně toužící po spánku. Mnoho šlechetných a jemných duší bylo zdrceno. Mnoho věrných přátel rozvedeno a odkázáno kráčet smutnou stezkou života osaměle, bez duše upřímné, bez přítelů. Jsou děsná nedorozumnění, která vedla až k zločinu, neb zničila štěstí rolnin a život člověka. A to vše jsou jen některé z nepočítaných zločinů — jazyka.

Činiti radost jiným jest největším blahem člověka. A přece mezi námi žije a veřejným tiskem působí tolik lidí, kteří zdají se býti stvořeni jen k tomu, aby jiné pronásledovali a otravovali jim život. Sami sebe tím nepovznesou. Páší-li zlo veřejným tiskem, rozsvěťují sémě jeho na vše strany mezi naší společností. Pak se nemůžeme diviti, že poměry mezi námi jsou tak smutné, že již lid nezajímá nic dobrého, ale jen to, aby mohl čísti jak zase ten nebo onen dostal — co mu dali — jaký je to lotr. — To jsou výsledky 30 let naší česko-americké žurnalistiky. Lid za to nemůže, jako nemůže pšenice za koukol v ní rostoucí, ale ten, kdo jej tam zúmyslně zasel, ten jest viněn hnusného, neodpuštělného zločinu.

OO VYKONALA ANGLIE V INDII.

Odsuzování Anglie pro její vládu v Indii jest tak všeobecným, že zabíhá až do — nespravedlnosti. Zjevně v posledních dnech, po nádherné a nákladné korunovaci krále anglického za císaře Indického, oživily zase v novinách přehnané a nadsazené články o pirátských Anglie a zločinech, kterých prý se Albion dopouští na ubohých, hladovělých Indech.

Jest pravdou, že Indové jsou ubozí, jest pravdou, že hladoví, ale toho vinu nenese nikterak Anglie, nýbrž Indové sami. Fatalismus, nečinnost k pokroku a nezumná lenost bramínských Indů jest hlavní příčinou všeho zla, kterým přebíhá země jejich trpěla a dosud trpí. Indové mřou klidně hladomorem vedle nejobhatších rolníků, která by potřebovala jen trochu práce, aby dobře vyžila všechno obyvatelstvo. "Je to můj osud," vzdychne si Ind a klidně se položí vedle cesty, aby hladem zhybnul, místo aby se pustil do práce a "vydělal" si chléb. Co vše musela a musí Anglie v Indii prodávati a reformovati a jak velké překážky staví se v cestu každé reformě, směřující ku zlepšení poměrů obyvatelstva, o tom málo kdo ví neb dovede si představit. Hlavně ne z těch národů, které nenávidí Anglie a jejich tisk vůči anglickému národu nemá smyslu ani pro pravdu ani pro spravedlnost.

Nejdříve se podíváme v jakém stavu Anglie přijala Indii a jaké panovaly tam tehdy poměry. Náboženský fanatismus a neúnášenlivost tím byla příčinou neustálého krvavého, hnusného kastovníctví a plemenné nenávisti

Často došlo k vyhazování a vraždění celých osad pro zabítí pouhé krávy. Mohamedánský obyvatel Indie jedl maso hovězího dobytka, brahmínští považují krávu za zvíře posvátné a trestají zabítí jí smrtí. Opice jsou jim rovněž posvátny. I když zničily Indové celou úrodu a strhaly mu střechu nad hlavou, on se neodvážil proti nim ruky pozvednouti — pod trestem nejen smrti na zemi — ale i věčného zatracení. Ženy byly a manžové dosud jsou považovány za nízké a nečisté tvory, děti ženského pohlaví se prodávaly mužům a často ve věku 10 let stávaly se matkami. Vdovy byly spalovány s muži na hranici. Anglie prodávala mnoho krvavých bitev, aby zabránila hnusnému autodafé. Když konečně je poukázáno zastaviti, tu příbuzní doháněly štvanými vdovy k samovraždě — co jediné cestě do nebe za mužem, bez něhož by se tam ubohý ženský tvor nedostal. Anglie poznala, že násilím tento zlořád nevyhubí a chopila se jediného možného prostředku proti němu — vzdělání.

Založila Indům školy a jest nyní v Hindustanu více dívčích škol a vyšších učilišť — kam utíkají se pronásledované, "nečisté" vdovy, aby našly ochrany života a nabyly vzdělání. V Kalcutě jest universita otevřená ženám a jedna její graduantka vydává měsíčník pro své zotročilé indické družky. Anglie zavedla zákon, kterým se dovoluje vdovám znovu vstupiti v manželský svazek, stanoví se doba, kdy mohou muži pojmáti ženy za manželky — a trestá se přísně pohlavní obecní před touto dobou, na vzdor tomu, že náboženství je dovoluje, ba přímo nakazuje. Pro to kněžní štvání a sfanatizování Indové nenávidí Anglie. Dále dovolila Anglie mšenná manželství mezi lidmi různého náboženského vyznání, kteří před tím jedni druhé za nečisté považovali a odírali si navzájem i chleba a vody. V celé Indii jest pouze 300,000 Evropanů proti 300,000,000 domorodých Indů a násilím se nedá zmocit něčeho. Každá reforma setkává se s odporem náboženského fanatismu, fetišismu a fatalismu. Dosavadní výsledky jsou dobrovolnou reformou. — Angličané zorganizovali reformní hnutí po všech provinciích a s rostoucí vzdělaností přibývá reformně každoročně mnoho stoupenců, kteří praktikují jednoženství a místo neustálých modliteb začínají obracet se k práci. Anglie vybírá schopné mladé Indy a státním nákladem je vzdělává na evropských i domácích učilištích a pak je posílá jako apoštoly civilisace zpět do jejich domovů.

Indie neměla žádného průmyslu a když Angličané snažili se naučiti Indy užívati moderních strojů k výrobě, setkali se s náboženským odporem a revolucí. Staré přádelno a kolovrat byly posvátné Indové a za nic na světě nechtěli se od nich odloučiti. Teprve vzděláním, krok za krokem do nižších vrstev lidu pronikajícím, zjednávali nápravu. V zemědělství je tomu nejnak. Primitivní způsob vzdělávání půdy nebyl s to zvýviti národ a to zejména, když se nepracovalo tři čtvrti roku pro samé svátky. Nepřátelé a škůdci hubili úrodu před očima Inda, který klekl k modlitbě a děkoval Bohu za to, že sebral posvátná zvířata, aby se najedla na poli hříšníkove. Každý ví o hnusných církevních stavnostech, kdy sta zfanatisovaných Indů vrhlo se pod nohy posvátných slonů, aby byli jimi rozslapani a ponořovali se do vody Gangy v naději, že jim posvátní aligatoři utrhnou úd, nebo je sežerou docela. Anglie nemohla ani tomu postaviti se moct na odpor a každé pokus v tom směru znamenal krvavé povstání. Ind nedbá docela o pozemský život, on žije na zemi v přechodu a v naději na život posmrtný. Duše předků stěhuje se do zvířat a nejeden lidožravý tiger vyhubil obyvatele celých osad, aniž by Indové proti němu ruky zvedli. Byla v něm duše některého z předků, a skrz jeho žaludek vedla cesta do nebe.

Takové poměry našla Anglie v Indii. Tl, kdož jí nemilobrně odsuzují, sotva by dovedli vyk-

mati více, kdyby se měli podjati úkolu zveřejňovati takový lid, a postaviti jej na úroveň jiným národům, pomoci mu alespoň tak daleko, aby zanechal hnusného náboženského fanatismu, vedoucího jej k lenosti a naprosté nečinnosti, bezmocnosti a tou ku smrti jen rukou mrtví, aby jej bohatlá půda vlasti vyživila. Nevědomost byla a jest dosud největším nepřitelem Indů, jako každého jiného, zotročilého národa. Anglie založila jim 6 universit a celou řadu jiných učilišť. V těch vychovaní Indové stávají se učiteli a vůdci svého lidu ve všech koutech země. Ale oni též musí čeliti takovému odporu a takovým překážkám, že pokrok jde jen zvolna v před. Každý ví, že Anglie, nechtě se chopí vlády kdekoli, nikdy si nevšímá náboženství domorodců a že v tom ohledu je nejnasášenlivější a nejliberálnější zemí na světě. Angličané neberou nikomu jeho víry. Náboženský fanatismus, stojící v cestě pokroku, musí stranou, musí býti vymítěn. Zde právě se setkává Anglie s největším odporem, ne tak silným u mohamedánů jako u bráhmnského obyvatelstva. Mohamedáni v Indii rychleji pokračují a poněvadž silnější vždy ovládnou, stanou se jednou skutečnými pány Indie, až dojde k její samostatnosti.

Ani kobra, ani tygři nenadělají v Indii tolik škody jako bráhmínský klerus. Indičtí kněží nemají stálých bydlišť, nemají majetku, žijí se žebrotou, žijí z masubohého, hladovělého lidu, jenž jim dá poslední sousto a sám zujstane hladem, poněvadž se obává jich msty, a pak duchů, které pouze kněží dovedou zažehnat a čarovat. V jediném Ragoon jest 40,000 žebravých bráhmínů, kněží, které lid živí a kteří ve skutečnosti neucí ani slova z toho, co velký Budha hlásal, ani slova o jeho krásné nauce, ale drží lid strašáky, duchy, čarami a pomocí před "osudem", který oni jediní dovedou zažehnat. Každý možný a vůbec vymyslitelný podvod a šalba jsou vymyšleny od bráhmnských mnichů, jen aby udrželi lid v nevědomosti. Neucí je čísti, aby mohli seznáti krásu slavné "Vědy", ale udržují pověru, víru v duchy a víru ve svou vlastní moc duchy ovládati a změnití "předurčení". V Indii jest několik millionů těchto žebravých mnichů a odhaduje se, že na každých 20 obyčejných lidí přijde jeden církevní, který nesmí pracovat, ale jen se starat o to, aby jeho zubožení krajane mu dali jíst a pít, zůstali hloupými co nejdéle. V těchto bráhmnských mnichích má Anglie největšího nepřátela, kteří podkopávají každou její snahu o vzdělání lidu, plánují revoluce a jsou "boží metlou" Indie.

Anglie přivádí do Indie hospodářské stroje, ale Brahmínští je nenávidí a ničí jak mohou, jako vynález čertův. V sev.-západní Indii bylo hrázemi reklamováno 25 millionů akrů až dosud neužitých půdy a ta byla moderními stroji obrácena v žrná pole. — Kdož by Indové chtěli dělat a chtěli se přidržeti návodu anglických učitelů, nebylo by v zemi, vzdor silné populaci, hladomoru.

Konečně musíme míti v paměti, že Anglie není sama panovnicí Indie, že jest tam celá řada domorodých vládců, kteří lid vyslavují a zotročují. Anglie obrátila svou pozornost k nim a kde může, posílá syny vládců a budoucí vládcové do Evropy do škol, aby, až nastoupí na trůn zavedli a podpořovali lepší poměry a reformy do své země.

Angličané netvrdí, že zreformovali Indii. Nikoli! Uznávají, že je k tomu ještě daleko, ale kdo chce býti spravedlivým, musí doznati, že tam Anglie vykonala mnoho dobra a že její práce jest velmi těžkou. Ona musí probuditi Indy z nečinnosti, "vykopati" je ze spánku k činnosti. Oni si musí pomoci sami. Anglie jim jen může ukázati cestu a v tom ohledu vykonala mnoho a mnoho, co přece vyvádí chyby, kterých se její úředníci tu a tam snad dopouštějí. D.

ROOSEVELTOVA KANDIDATURA

Ex-president Roosevelt překvapil nejen své přátele, ale celý svět — svým mlčením. Zprávy časopišnické udávají, že denně dostává se mu na sta telegramů a dopisů a přes 1,000 lidí pokusilo se za minulý týden mluvit s ním ohledně jeho kandidatury za presidenta. Vše marné, Roosevelt mlčí. Mlčením vyřáží z rukou svých nepřátel poslední zbraň. Ukázal se býti dobrým státníkem a politikářem — ukázal, že dovede i to, o čem skoro každý pochyboval — mlčet.

Pochybujeme, že by byl dovedl jednati takto před dvanácti lety — že by se byl takto opanoval. — Roosevelt paděsatník a Roosevelt 38 letý, jsou dva velké rozdíly. — Roosevelt byl sice vždy velikým mužem, ale nyní stal se z něj skutečný velikán.

Proč Roosevelt mlčí lze snadno vysvětliti, a ti, kdož to myslí s ním a s republikánskou stranou a s národem upřímně, neměli by na něj naléhati, aby promluvil. Jedno, jediné jeho kývnutí hlavou může způsobiti republikánské straně škody nenapravitelné.

President Taft jest kandidátem pro znovunavržení. On jest hlavou republikánské strany a co její representant byl zvolen, aby vykonával a vyplnil její sliby a závazky. Kdyby nyní republikánská strana obrátila se proti svému hlavnímu representantu — své hlavě — tím by nepříteli doznala, že nevykonala co slibovala, že její administrace nebyla dobrou. — To by bylo jednak nepolitické, jednak nespravedlivé. President Taft jest dobrým presidentem, daleko lepším než jest politikářem. Kdyby byl politikářem, za žádnou cenu by nepřipustil žádného svého omylu. Pan Taft je nade vše upřímným a poctivým člověkem. Jeho vyjádření se, že jsou věci, které, kdyby měl konati znovu, udělal by jinak, jsou sice slova mužná, zaslouží uznání a obdivu, ale není v nich žádné politické chytrosti. V tom ohledu jest Roosevelt daleko lepším politikářem. On za nic na světě by nepřiznal svého omylu a pral by se s každým, kdo by se odvážil tvrditi, že on, Roosevelt, udělal chybu. Pan Taft jest až příliš dobrým a upřímným člověkem na amerického politikáře, než došla na representanta celé strany. To jest jeho jediný chybou. On nedovedl plouti s proudem — nepočítá, jak který jeho krok neb slovo vyvolá nadšení a sympatie lidu. Je spokojen svým vlastním vědomím, že jedna správně tak, jak nejlépe dovede a jak za nejspřávnější považuje. Republikánská strana Tafta zavrhovati ani odsuzovati nemůže. Jednak, že k tomu nemá zcela žádné příčiny a za druhé, že by si tím vrátila sama sobě nůž do těla. Kdyby Roosevelt vystoupil nyní co odpůrce Taftův, poškodil by tím svou vlastní stranu. Bylo by to nepolitické a zároveň nespravedlivé. Roosevelt se ukázal býti dosti velikým mužem, než aby se dal k něčemu podobnému strhnouti vzdor obrovskému nátlaku, jaký se na něj děje.

Bude-li republikánská strana chtítí Roosevelta, může si jej povolati k praporu. On se jej jistě uchopí a povede ji k vítězství. — Musí se ale tak státi bez ponížení, odsouzení neb docela zavřzení presidenta Tafta. Jestli si zvolí republikánská strana Tafta opět za hlavu a praporečníka v nastávajícím boji, postavi se Roosevelt a čistýma rukama pod jeho prapor. B.

Jos. J. Panuška

1280 1/2 jižní 16. ulice. Poselkové obchody v českém dialektu v Omaze, v South Omaze a Beacon. — Poštovní a úrasové poštovní ABSTRAKTY NÁROKŮ. — VEŘEJNÝ NOTÁŘSTVÍ. Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 3 hodin odp. do 8 hod. večer. Tel. Doug. 5737. Příloha každého večera.

Kotera & Sloup

vládní hofní členové obchod. grocerní a železářský, 4. 1281 So. 16 St. Tel. Doug. 5871. Ind. A. 5870. Nepopírátejší učiti vždy peníze, bezduchí a němí obchodovatí. Vždyť jsou své mělo a voje. 4746.

Dr. J. F. Schefčík,

... věnuje se výhradně...
OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM.
Úřad. hodiny: Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1:30 do 5 hodin.
Úřadovna: 301-3 Masonic Temple, roh Heunepin Ave., and 6th St., So. 5-30
Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Culhoun 3642.
MINNEAPOLIS, MINN.

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.
ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague. Tel. Red 4612
RESIDENCE: 1451 So. 11th Street Tel. Douglas 4296.
Dopoledne Dr. Allisonem v nemocnici. V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpol. V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. Břetislav Dienstbier

Český zubní lékař
pokoj č. 718-716 v budově City National Banky, 16. a Harney ul.
Veškerou zubní lékařskou práci koná nepovolenými obklopenými způsoby za mírné ceny. Telefon Douglas 1196. Účtuje od 9 h. dop. do 5 h. odp. Večer dle ujednání. 606f

Dr. Chas. Rosewater,

český lékař a ranhojič.
Úřadovna: 222 Bee Building. Tel. Douglas 504. Tel. Ind. "A" 1504
Residence: Harney 469 Ind. "A" 4469

Dr. F. H. Kučera

Český lékař a ranhojič
VE VERDIGRE, NEB.
V každé době a do okolí jede na volání. 16-1f
Farmerský telefon v úřadovně. Jest hotov posloužiti krajanům!

JOS. T. VOTAVA,

právník!
Krajanům vždy ochotně poslouží.
Jest ve spojení s A. W. Jeffers-em.
Úřadovna: 942 Omaha National Bank Bldg. Telefon: Douglas 811. Omaha — Nebraska.

Julius J. Žitník,

PRÁVNÍK.
Telefon { Douglas 1324. { Indp. A-1324.
402-3-4 Ware Block, 15th & Farnam St., OMAHA — NEBR. VEŘEJNÝ NOTÁŘ.

Adolf A. Tenopír,

Český právník.
Úřadovna roh 15. a Dodge ulice přes ulici od Hayden Bros. obchodu.
Omaha, Neb. Tel. Doug. 1108 Veřejný notář.

F. M. Scoblík,

český právník
a obhájce.
VEŘEJNÁ PRAXE.
Security Block - TYNDALL, S. O.

Jos. L. Padrnos

právník a volejný notář.
Společlivý sástupce u všech soudů. "Užíváje též proti obci a nejlépeš polezování.
Tel. Douglas 4435. 14-1f
16 a William ulice, Omaha, Neb.

C. H. Kubát,

právník a volejný notář.
V oboru svém skusený. Společlivý sástupce u všech soudů.
403 Harbor Block. 15. a Farnam. Tel. Doug. 6067. Omaha, Neb.